

Hansson, P. och Karlman, M. 2003. Stamkvistning av gran som kvalitetshöjande åtgärd. SLU, Inst. för skogsskötsel. Stencil.

Syftet med detta projekt var att studera möjligheten att öka kvaliteten på granvirke genom stamkvistning, främst genom att undersöka vid vilken tidpunkt på året det är säkrast att utföra stamkvistning med tanke på risken för skador. För att definitivt kunna avgöra när stamkvistning av gran bör ske krävs en provsågning. Stamkvistningen genomfördes i konventionella förstagallringsbestånd av gran på två lokaler, dels i Mörsil, Jämtland, dels i Ullånger, Ångermanland.

Resultaten ger inte underlag för en slutlig utvärdering av stamkvistning av gran som metod, men tyder på att stamkvistning mycket väl kan vara ett ur skogspatologisk synvinkel acceptabelt sätt att öka det ekonomiska utbytet av gransortimentet.

Projektet redovisar bl a följande resultat

- Nederbörd och temperatur har stor inverkan på graden av kådtäckning och förekomst av synlig blånad. Det är viktigt att notera att kvistningarna utfördes 1998 och 2000, två år som var exceptionellt nederbördsrika och att höstmånaderna dessa år därutöver var ovanligt milda. Detta har sannolikt gynnat förekomsten av blånadssvamp.
- Vid lättare skador ökar kådflödet i sådan omfattning att detta skulle, om resultaten kvarstår efter provsågning, innebära att risken för svampinfektion under savningsperioden sannolikt är liten.
- Kådningen av snittytorna är relativt svag på båda lokalerna, framför allt i Mörsil med ett kärvt klimat. I jämförelse med förhållandena vid stamkvistning av tall och contortatall är den ringa kådtäckningen (i genomsnitt 46 %) anmärkningsvärd.
- Under månaderna juli-oktober har relativt hög blånadsfrekvens registrerats. Däremot har ännu inga synliga rötskador kunnat noteras.

Om denna positiva bild kvarstår efter provsågning kan metoden rekommenderas. En uppföljande provsågning och registrering av snittyornas övervallning är således angelägna FoU-insatser.

*Prof Margareta Karlman och skogstekniker Eric Jansson stamkvistar
Foto Per Hansson. SLU*